

1
2006

SÍŤ MATEŘSKÝCH CENTER V ČESKÉ REPUBLICCE

občanské sdružení
IČO: 26545136
sídlo: Široká 15, 110 00 Praha 1
kancelář: Hradební 3, 110 00 Praha 1
telefon: 224 826 585
email: sit.mc@centrum.cz

2
2006

WWW.MATERSKA-CENTRA.CZ

**PREZIDIUM: RUT KOLÍNSKÁ, LEONA HOZOVÁ,
DAGMAR HAMALOVÁ, DANA HUBÁLKOVÁ, KLÁRA RULÍKOVÁ**

KANCELÁŘ: JANA FAJTOVÁ, MONIKA PETRUCHOVÁ

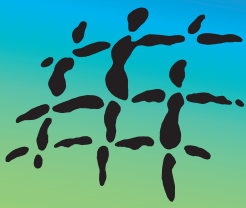
Č.Ú. 51-0888700287/0100

4
2006

Bulletin Půl na Půl:
koordinátorka: Monika Petruchová
redakční rada: Rut Kolínská, Jana Fajtová
foto na přední straně: Marcela Koumarová
obrázky: Adélka Fajtová
grafická úprava: Petr Kolínský, ReproM
tisk: Tiskárna Brouček
korektury: Jiřina Chlebovská
datum uzávěrky příštího čísla: 20.února 2007
náklad: 2100 ks
evidováno: MK ČR E 16659

Seznam členů Sítě MC v ČR a další informace o mateřských centrech najdete na stránce www.materska-centra.cz, kde si každé centrum samo aktualizuje svá data a vkládá své akce.

K 1. 12. 2006 Síť MC v ČR sdružuje 190 mateřských center z celé ČR.

PŮL NA PŮL

BULLETIN SÍTĚ MATEŘSKÝCH CENTER V ČESKÉ REPUBLICE

CENA **ZDARMA** Kč

ČÍSLO **4/2006** PROSINEC

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem EU a státním rozpočtem České republiky.
Zpravodaj vychází v rámci projektu EU EQUAL „Půl na půl - rovné příležitosti žen a mužů“
<http://www.rovneprilazitosti.cz>

**půl
na
půl**

ROVNÉ
PŘÍLEŽITOSTI
ŽEN A MUŽŮ

OBSAH

OBSAH	2
DOPIS OD Rut Kolínské	3
SÍŤ VE VŠECH PÁDECH <ul style="list-style-type: none"> • Valná hromada Síť • Představení prezidia Síť	4
JAK SE ŽIJE V MATEŘSKÝCH CENTRECH <ul style="list-style-type: none"> • Knoflíkový recept na benefici, aneb jak zjistit, že lidé jsou prostě úžasní • Při Tiché aukci nemusíte být potichu	7
ZA NAŠIMI HUMNY <ul style="list-style-type: none"> • Bratislava plná maminek	9
PŮL NA PŮL - ROVNÉ PŘÍLEŽITOSTI ŽEN A MUŽŮ <ul style="list-style-type: none"> • Jak zvládnout mateřskou dovolenou a neztratit se v zaměstnání?	11
ŽENA MEZI PARAGRAFY, ROZUMEM A CITEM <ul style="list-style-type: none"> • Výběr z nejčastějších dotazů • Vstup na trh práce po mateřské dovolené	13
ZKUŠENOSTI, O KTERÝCH SE NEMLUVÍ <ul style="list-style-type: none"> • Ani mateřským centrům se nepřijemnosti nevyhýbají	19
VÝMĚNA ZKUŠENOSTÍ <ul style="list-style-type: none"> • Domov pro ženy a matky s dětmi v tísní • Akce Řetěz	20
NÁPADY Z MATEŘSKÝCH CENTER PRO MATEŘSKÁ CENTRA <ul style="list-style-type: none"> • Zimní pohádka • Jak se radujeme a vytváříme pro radost v Radosti	22

DOPIS OD RUT KOLÍNSKÉ

Milí přátelé, pravidelní i nahodilí čtenáři bulletinu Půl na půl!

Rok co rok přichází adventní čas plný očekávání. Očekáváme všichni – od malých dětí po nejstarší generaci, každý očekává po svém a každý něco jiného! Svým způsobem čekání patří k životu nejen v době předvánoční. Stále na něco čekáme, něco očekáváme. Svět se pak může jevit jako čekárna od kolébky k hrobu a na první pohled čekání vyvolává dokonce pocit odevzdanosti a pasivity, vyčkávání „až to přijde“! Snad i pocit odpočinku, ne-li dokonce nudy, vždyť „než to přijde, se nedá už nic dělat“! Až k takovým závěrům mohou zabrousit úvahy potemnělých prosincových dnů.

Na sklonku křesťanského roku se připomíná biblický příběh, který varuje před nebezpečím takových úvah a zároveň otevírá jiný rozměr čekání, totiž čekání jako období přípravy na příchod někoho, něčeho..., aby se nestalo, že nebudeme připraveni! Ve známém pří-

běhu se vypráví o deseti družičkách, které čekají na ženicha. Pět „pošetilých“ si nevezme žádné zásoby oleje do lamp, usnou, probudí se, když ženich konečně přichází, ale jejich lampy už nesvítí. Druhých pět družiček se pojistilo zásobami, a tak je ani spánek nezaskočí, jsou na příchod ženicha připraveny.

Jak často se podobám těm pošetilým?! Jak často očekávám, že na mne jiní počkají?! Ale ouha! Poselství příběhu zní kruté: „Když se podělíme, nebude mít nikdo nic!“ Dlouho jsem nechápala tento výklad, měla jsem pocit, že vyvrací smysl křesťanského poselství vzájemné lásky a pomoci. A to právě v souvislosti s vánoční zvěstí, s nadějí pro každého i pro ty, kteří celý život jen vyčkávali. Dnes už vím, že v příběhu se neříká, že nemáme pomáhat, být otevření potřebným, otvírat svá srdce... Příklad chování „rozumných“ družiček ukazuje zcela jasně, chceme-li se dočkat, musíme být připraveni, jinak se nám může stát, že propásneme svoji příležitost. A pak nebudeme moci pomáhat, být otevření potřebným, otvírat svá srdce... Zapadneme do šedé, nezajímavé a neprospěšné průměrnosti!

Dnes už vím, že kdybychom čekaly, až všichni pochopí, jak skvělá jsou mateřská centra, trápily bychom se my matky dodnes tím, že nám doma něco schází, že o nás s dětmi nikde nestojí... a naši partneři, otcové našich dětí, by s námi měli starosti. V kolika obcích by chyběla dětská hřiště, zajímavé programy a nabídky pro celé rodiny? Kde by hledaly útočiště matky s dětmi v nouzi? Kolik lidí by zůstalo bez přátelské pomoci? Výčet toho, co by tu nebylo, začíná být nekonečný, protože těch, kdo přestali přešlapovat na místě a čekat, až jim někdo podá ruku, přibývá stále více.

Čtvrté číslo bulletinu Půl na půl dokládá bohatost a pestrost práce všech vás, které jste rozhodly čas, kterému se říká „mateřská dovolená“ a který mnohé nutí neustále čekat (na manžela, až přijde z práce, na volný autobus MHD, na možnost vrátit se do práce...), proměnit v tvůrčí období pro sebe, pro rodinu, pro komunitu, kde žijete! To vaše hvězda září na potemnělé adventní obloze! Díky, že nečekáte a jste připraveny!

Rut Kolínská
zakladatelka Sítě MC v ČR

SÍŤ VE VŠECH PÁDECH SÍŤ MATEŘSKÝCH CENTER V ČESKÉ REPUBLICE

VALNÁ HROMADA SÍŤE MC V ČESKÉ REPUBLICE

Valné hromady občanských sdružení bývají příležitostí k přátelskému setkání spojenému s povinnou schůzí, která svým charakterem často bývá formálním „odmáváním“ toho, co stanovy ukládají. V organizaci, kde členové mají přístup k informacím, totiž většina účastníků zná zásadní problémy organizace, a tak průběh může být formální. Když však nastane situace, kdy se očekává, že zásadní problém vyřeší valná hromada, musí se počítat s bouřlivou diskusí i s dramatickým průběhem.

Před valnou hromadou Sítě MC v ČR 10. a 11. listopadu 2006 v Litomyšli stál nelehký úkol: rozhodnout, jakou cestou se vydat, aby mohla pokračovat profesionalizace Sítě, aby bylo zachované její „know how“ i její udržitelnost na neziskovém poli, a zároveň byly zachovány demokratické principy vztahů mezi členy a vedením Sítě. Alena Wagnerová, iniciátorka vzniku mateřských center v ČR situaci vyjádřila slovy: „V Sítí vládne atmosféra dobré vůle, práce za společným cílem v mateřských centrech a počet členů mateřských center narůstá. Sít se nachází na hranici, dosud v ní vládla spontánnost, ale hnutí vyžaduje profesionalizaci. Nemůže spočívat pouze na dobrovolnosti. K profesionalizaci musí dojít tak, aby se nenarušil charakter spontánnosti, je třeba opatrně zvažovat, jak najít správnou formu, aby byl zachován demokratický charakter.“

Diskuse, které probíhaly v jednotlivých centrech i na regionálních setkáních, naznačovaly, že rozhodování nebude jednoduché. Návrhy byly podány dva. Jeden jednoduchý a vizuálně přehledný, ve své podstatě šlo o přenesení zodpovědnosti na pět zvolených členů rady, kteří by dobrovolnický řídili profesionální zaměstnanci. Druhý na první pohled složitý, ale s maximálním uchováním vlivu jednotlivých mateřských center. V diskusích před valnou hromadou i na ní vyplývalo, že mnozí posuzují fungování Sítě zkušenostmi ze svých MC a že nemají mnoho zkušeností se širokým záběrem působení Sítě. Což je zcela pochopitelné, protože práce v jednotlivých centrech natolik vytěžuje všechny, kdo se na jejich práci podílejí, že nemají čas se zabývat dalšími problémy.

Představa té nejlepší cesty dělila účastnice po

prvním dnu jednání valné hromady na dva přibližně stejné tábory. Přesto bylo nakonec „ráno moudřejší večera“. Účastnicím se podařilo dojít k nové struktuře Sítě MC, která by měla zaručit její profesionalizaci a udržitelnost. Struktura zaručuje rovněž demokratické principy ve vztahu MC a vedení Sítě (prezidia). MC v každém kraji si zvolí jednu/jednoho zástupkyni/zástupce do republikové dozorcí rady, která bude plnit roli zprostředkovatele zájmů MC v jednotlivých krajích.

Valná hromada zvolila přímo statutární zástupkyně Sítě MC v ČR, prezidentku Rut Kolínskou a 1. viceprezidentku Leonu Hozovou a další tři viceprezidentky Dagmar Hamalovou, Danu Hubálkovou a Kláru Rulíkovou.

PŘEDSTAVENÍ PREZIDIA SÍŤE

MGR. RUT KOLÍNSKÁ prezidentka Sítě MC v ČR – pro oblast „PR, lobby, média“

Rodné hnízdo nedaleko Havlíčkova Brodu jsem opustila po základní škole. Do Prahy jsem došla oklikou přes boskovické gymnázium a tak, jak bývalo v dobách minulých zvykem, i cesta za vzděláním šla oklikou – od domácí dělnice k diplomu na etnografii a folkloristice na Karlově universitě. Díky postupnému přibývání dcer a synů (celkem pět) se ze mne stala „praktická matka v domácnosti“ a na sklonku minulého režimu jsem spoluzakládala ekologické hnutí Pražské matky.

Náhodné setkání s Alenou Wagnerovou na Tři krále v roce 1990 se stalo pro mne i mnohé české matky (současné i budoucí) osudné. Podílela jsem se na

založení prvního mateřského centra Na Poříčí pod YMCA Praha. Došlo mi, že tím to nekončí, že skvělou myšlenku mateřského centra je potřeba šířit dál, a tak jsem se pustila do tehdy nesnadného PR, pomáhala vzniku dalších MC, pilovala naše „Know How“, pořádala semináře „Jak začít“ a později „Jak pokračovat“...

Když se začala centra rozrůstat, budovala jsem neformální Síť a stala se její neoficiální představitelkou. Práce mi přerostla přes hlavu, a tak jsem v roce 1999 na setkání MC předložila návrh na vytvoření oficiální Sítě, rozhodnutí potřebovalo čas, ale nakonec jsme byly pověřeny Jitka Herrmannová, Lucie Slauková a já vypracovat stanovy a podat registraci, ta proběhla 22.10.2001.

Mateřská centra považuji za velmi vzácný fenomén naší mladé občanské společnosti. Záleží mi na tom, aby si uchovala svůj jedinečný charakter, proto bych ráda dokončila práci na „balíčku Know How“ a ohlížela, aby „standardy“ služeb pro rodinu maximálně zohledňovaly styl práce v MC. Podařilo se mi docílit toho, že společný „hlas“ Sítě má stále silnější odezvu jak mezi odborníky, tak mezi politiky. Síť MC v ČR je však stále spojena hodně s mým jménem a ráda jí budu sloužit jako „mediální tvář“, ale těším se na nové osobnosti, kterým předám štafetu.

ING. LEONA HOŽOVÁ **1. viceprezidentka pro oblast** **„Finanční řízení a fundraising“**

Pocházím ze Zlína. Jsem vdaná a jsem maminkou tří dětí. Jsem absolventkou několika vysokých škol oborů sociologie, psychologie, pedagogiky, práva, ekonomiky. Všechny mé diplomové práce se vždy týkaly oblastí řízení neziskového sektoru a lidských zdrojů. V neziskovém sektoru pracuji již 13 let, a to ve funkci ředitelky krajské neziskové organizace DOMINO, která pracuje ve Zlínském kraji, a která má přes 2.000 členů. Zabývám se oblastí fundraisingu, oblastí řízení neziskovek a oblastí lidských zdrojů a personálního managementu v NO.

Před třemi lety jsem v naší organizaci pomohla ke vzniku prvního rodinného a mateřského centra, nyní zřizujeme již tři centra, která pracují ve městech Zlín, Otrokovice, Morkovice-Slížany. Všechna tři

naše centra jsou členy Sítě.

Pro Síť pracuji prvním rokem, a to ve funkci krajské koordinátorky pro oblast Zlínského kraje. Zde jsem byla iniciátorkou prvního setkání rodinných a mateřských center v kraji, pro tato centra jsem sepsala projekt „Společně dokážeme víc“, který se zabývá zřízením regionálního centra s plnou podporou center, která pracují na území Zlínského kraje. Pro tato centra vydáváme koncem letošního roku společný informační leták o jejich činnosti.

Již dříve jsem nabídla Síti svou pomoc v oblastech, se kterými mám zkušenosti.

Jelikož budu mít v Síti na starosti právě fundraising a finanční řízení, považuji za prvotní a nejdůležitější krok zmapování stávajícího projektového a rozpočtového řízení v Síti. Po vyhodnocení stávající situace bych chtěla vytvořit návrhy rovnoměrného financování do oblastí, které to budou nejvíce potřebovat. V Síti se chci zaměřit i na finanční granty od zahraničních nadací.

Budu se snažit, aby má práce pro Síť mateřských center v ČR byla přínosem.

MGR. DAGMAR HAMALOVÁ **viceprezidentka pro oblast „Projekty“**

Pocházím z Ostravy, kde jsem absolvovala gymnázium. Vysokoškolské studium (oborů pedagogika, speciální pedagogika) mě přivedlo do Brna. Zde jsem se (po r. 1989) aktivně zapojila do práce Akademického senátu Masarykovy univerzity. Po skončení vysokoškolského studia jsem dva roky učila pedagogiku na Filozofické fakultě MU Brno, dále jsem vyučovala sociální politiku na Střední pedagogické škole v Boskovicích. Od roku 1994 žiji v Boskovicích, kde se svým přítelem vychováváme tři děti.

V roce 2002 jsem začala se svým synem navštěvovat nově založené mateřské centrum v Boskovicích a v roce 2005 jsem byla zvolena jeho statutární zástupkyní. Hlavní oblastí mé práce v MC Boskovice je tvorba projektů, dále zajišťuji rozvíjení kontaktů s místní samosprávou, neziskovými organizacemi a podílím se na medializaci aktivit a programů.

Jako členka Prezidia Sítě Mateřských center v ČR se budu zaměřovat na problematiku projektů. Kromě

procesů vyhledávání vhodných grantových výzev, psaní, realizace a vyhodnocování projektů pro Síť MC v ČR bych ráda posílila konzultační servis pro jednotlivá mateřská centra právě v oblasti tvorby projektů (v návaznosti na v Síti MC v ČR již zavedený systém školení z oblasti psaní projektů a fundraisingu).

Ráda bych také podpořila proces utváření prezidia jako kolektivního rozhodovacího i výkonného orgánu (tj. utváření transparentních pravidel jednání a rozhodování, zavedení efektivní komunikace uvnitř prezidia i vůči dalším orgánům Sítě MC v ČR, vůči členským mateřským centrům, laické i odborné veřejnosti).

ING. DANA HUBÁLKOVÁ

**viceprezidentka pro oblast
„Vnitřní komunikace“**

Jmenuji se Dana Hubálková. Před deseti lety jsme si spolu s pěti maminkami začaly pohrávat s myšlenkou vytvořit prostor nejen pro sebe a naše děti, ale i pro ostatní maminky. Založily jsme občanské sdružení CEMA (Centrum matek) a postupně vybudovaly spolu s dalšími maminkami mateřské centrum Pohoda v Žamberku. To jsem ještě nevěděla, že se centra stanou součástí mého života. Po vzniku Sítě MC jsem pracovala v radě Sítě.

V letošním roce naše sdružení začalo realizovat projekt Domova pro ženy a matky s dětmi v těsní v Žamberku podporovaný ESF, kde pracuji jako vedoucí.

Je mi 39 let, bydlím s manželem a dvěma syny v Lukavici u Žamberku. Vystudovala jsem Technickou univerzitu v Liberci a absolvovala jsem roční Kurz řízení NNO od Agnes Praha.

Nejčastěji relaxuji při sportu, hraji závodně volejbal, ráda jezdím na kole a na lyžích, chodím do přírody, hlavně na hory. Nejvíce mě však baví, když spolu s maminkami a dětmi společně něco tvoříme.

Pro práci v Síti nabízím své dlouholeté zkušenosti. Mým cílem je, abychom prostřednictvím koordinátorek vnímali hlasy mateřských center a abychom je dokázali využít při své činnosti. Chtěla bych, aby Síť byla jednotná a aby v Síti vznikl model, který umožní

mateřským centrům v jednotlivých krajích vytvářet společné projekty a čerpat peníze z evropských fondů. Protože všichni vstupujeme do nové struktury Sítě, nedokážu popsat, jaké další úkoly to s sebou přinese. Ale budu se snažit, aby se nám podařilo novou strukturu uvést v činnost. Přála bych si, aby naše práce přinesla užitek Vám všem a abyste se s důvěrou na nás obraceli.

MGR. KLÁRA RULÍKOVÁ

viceprezidentka pro oblast „Kancelář“

Pocházím z Prahy, kde jsem bydlela přes dvacet let na Starém Městě. Nyní žiji na Barrandovském sídlišti. V „revolučním“ školním roce 1989/1990 jsem ukončila studia na FTVS UK, pedagogický obor Aj-TV. S prvním dítětem jsem pozorovala, jak vzniká 1. MC v YMCA Na Poříčí. Když se mi o dva roky později narodila dvojčata, cítila jsem potřebu setkávání a sdílení maminek s dvojčaty, a tak jsem v roce 1995 založila Klub dvojčat a vícečat, jehož jsem až dosud předsedkyní. V roce 2003 jsem iniciovala založení Českomoravské asociace Klubů dvojčat a vícečat, která je jakousi střechou a metodickým vedením existujících asi třiceti poboček Klubu dvojčat. V roce 2002 jsem byla oceněna Diplomem za dobrovolnou práci v rámci ceny Křesadlo a vydala jsem v nakladatelství Portál první knihu o vývoji a výchově dvojčat u nás. Jsem vdaná, mám čtyři děti. Díky svému zaměření na rodiny s dětmi z vícečetných porodů nabízím Síti erudovaný pohled na tuto specifickou skupinu rodičů a péči o ni (informace, poradenství, zaslání našeho Zpravodaje do MC, rozšiřování klubů dvojčat do MC). Pracuji od roku 2003 jako asistentka senátora, proto mohu pomoci s lobbováním v Senátu. Jsem absolventkou dvousemestrálních kurzů Řízení NNO a proto hodlám pomoci se zefektivněním práce Sítě MC.

Ráda bych, aby Síť byla otevřená nejen členským MC, ale pro spolupráci i ostatním NNO, aby podávala veškeré informace o aktivitách Sítě (lobbying, otevřené projekty, PR, finance), aby členství v Síti nezatěžovalo práci maminek v MC, aby se stala opravdovým zázemím pro MC a silnou organizací účinné hájící zájmy rodin.

JAK SE ŽIJE V MATEŘSKÝCH CENTRECH

KNOFLÍKOVÝ RECEPT NA BENEFICI, ANEB JAK ZJISTIT, ŽE LIDI JSOU PROSTĚ ÚZASNÍ...

Letos podruhé jsem s radostí vyplňovala zprávu o průběhu benefiční akce, kterou jsme pořádali v našem mateřském centru Knoflík, a tak mne napadlo v době předvánočních a vánočních receptů sepsat také jeden recept... Není sice na vanilkové rohlíčky, ale na pořádání benefice a je složen z našich oblíbených „ingrediencí“. Třeba se někomu bude hodit...

Získali jsme pro naše centrum malý ošklivý prostor, který pouze v našich troufalých snech mohl vypadat jako keramická dílna. Měli jsme prostor a chuť se pustit do plnění snu, ale neměli jsme pec... Minulý rok poprvé jsme se tak rozhodli uspořádat benefici s Nadací Divoké husy, která výtěžek benefic do výše 40.000 Kč zdvojnásobuje a výtěžek je určen na přesně danou věc. O takto zdvojnásobené peníze lze žádat jednou do roka. Tak vznikla po letošku už tradice Knoflíkových dní a my máme pec i hrncířský kruh a ještě koberec k tomu... Knoflíkové dny jsme pořádali vždy první sobotu v říjnu, minulý rok jsme sbírali peníze na pec, letos na kruh. Náš Knoflíkový den je celodenní program pro malé i velké, hraje se divadlo, maminky pečou buchty a škvary škvarky do benefičního občerstvení, tatínci vaří guláš a reprezentují Knoflík ve fotbale, děti předvádějí co umí a jsou důležitými „pořadateli“ (prodávají vstupenky, jsou obchodníci, servírky a velcí pomocníci :o). Snažíme se, aby spíš namísto naprosto profesionální akce byl ten den příjemným setkáním lidí, kteří vědí, proč a za jakým účelem přišli. Tradičně „visí“ koordinace takové akce na pár lidech, ale když se lidé osloví třeba s nápadem na darování věcí do dobročinného krámku nebo upečení dobrot na prodej, přidá se dost báječných lidí. Skvělým zážitkem jsou dražby obrázků a výrobků dětí, kdy je důležité mít dobrého licitátora, který dokáže „ocenit“ dílko třeba až kolem tisíce. Den končíme vždycky táborákem a spokojeně unavenou pohodou. Nezbyvá než přidat již výše zmíněný recept. Ještě se ale sluší dodat a zdůraznit, že to je jen náš oblíbený recept, že benefice může být koncert, divadlo, cokoliv co vás napadne. Může být venku i uvnitř, hodinu nebo třeba celý den. Opravdu záleží na vaší chuti a co tím chcete získat... My jsme to zkusili s Husami (což obnáší vyplnění tří formulářů během celé realizace „snu“, případně velmi přátelskou a otevřenou komunikaci s nimi). Minulý rok jsme před zdvojnásobením každé koruny získali 28.688,-, tento rok 27.766,- korun. Sešlo se víc peněz, než jsme čekali, a tak máme pec, kruh i koberec.... a víme, že lidi jsou úžasní. A v kalendáři zaškrtnuté datum první říjnové soboty 2007...

Náš recept na benefici :o)

1. je báječné se do toho pustit...
2. je potřeba dát vědět o benefici nejméně měsíc předem...
3. hned od začátku jasně říkat proč a na co budou využity peníze...
4. je skvělé vymyslet akci, která by se stala tradicí...
5. děkovat důsledně všem, i když pomohou třeba jen s malou věcí, stejně jako těm, kteří jsou štedří...
6. vyplátilo se nám aktivně zapojit úředníky z radnice, i pro ně je to veselejší a smysluplnější než jen projevy... (vybídlil jsme je na sestavení fotbalového týmu a sehrání benefičního utkání)
7. do dobročinného krámku vymyslet věci, které stojí míň a lidé si je mohou bez rozpaků koupit (my třeba jako Knoflík prodáváme za kačku knoflík pro štěstí, perníček za pár korun ve tvaru knoflíku...). Myslíme, že v kasičkách se sejde víc peněz po malých kouscích a lidé mají radost, že mohli přispět...
8. nezapomenout dát po akci vědět „jak to dopadlo“ - kolik se vybralo a lidem poděkovat (článek v místním tisku, nástěnka, fotky ve výloze...)
9. udělat malou slavnost i při příležitosti využití peněz (otevření keramické dílny a přivezení hrncířského kruhu v našem případě, kdy lidem připravujeme malé občerstvení pro radost...)
10. stojí za to pozvat na počítání peněz lidi, u nás už se to stalo rituálem, vyspání peněz z kasiček, tipování „kolik to bude“ a připítí vínkem na konec benefice. (nebojte, moc lidí nepřijde, ale někteří ano a vy máte čistý stůl, jak je to s těmi penězi a strávíte příjemný večer s do té doby třeba úplně cizími lidmi...)
11. je skvělé být tvůrcem alespoň jedné benefice v životě. Zjistíte, jak úžasní jsou lidé... i když je to hromada přemýšlení, práce, příprav, ale výsledek předčí vše... Za Knoflíky přeje pohodově nejen vánoční dny

PŘI TICHÉ AUKCI NEMUSÍTE BÝT POTICHU

V adventním čase je vhodná doba si připomenout, že kolem každého z nás žijí lidé, kteří potřebují naši pomoc, podporu či jen chvilku našeho času. Pro inspiraci mohou posloužit i následující řádky.

Tichou aukci, která se konala již 5x, připravuje Mateřské centrum Kvítek z Písku. Nápad není náš, o podobné akci nám vyprávěla lektorka na semináři o fundraisingu, v bloku o různých neobvyklých způsobech získávání finančních prostředků. V uváděném případě šlo ovšem o aukci v tzv. velkém stylu. Hosty byli velvyslanci, politici i významní podnikatelé a výtěžek se pohyboval i přes 100 000 Kč. To by byl příjemný příspěvek do rozpočtu asi každého MC, ale tak daleko u nás zatím nejsme :-).

Hned na počátku bylo jasné, že tento model musíme trochu modifikovat, pokud jej chceme použít v našich podmínkách. Takže jsme se vydali jinou cestou, a to získat do aukce co nejzajímavější předměty. Oslovovali jsme známé umělce a sportovce s prosbou o vlastnoruční obrázky s podpisem nebo podepsanou osobní věc, dále místní fotografy, obchodníky i veřejnost. V posledním roce se dražilo 217 předmětů, např. kniha s podpisem Karla Gotta, Heleny Štáchové nebo Josefa Dvořáka, dresy s podpisem Kateřiny Neumannové, originální obrázky P. Novotného, J. Lábusa a dalších umělců, CD a fotografie s podpisy Lucie Bílé, Báry Štěpánové, ale také keramika, roční volná vstupenka do divadla, plyšové a dřevěné hračky, vypreparovaný krtek, lahve líkérů Jablíčko nebo uzená vepřová hlava. Zkrátka aby si předmět, který jej potěší, vybral opravdu každý.

Zvláštností Tiché aukce je, že dražené předměty jsou vystaveny všechny současně. U každého předmětu je dražební listina, kde je uvedena vyvolávací cena a dárcé předmětu. Na tuto listinu zájemci připsují částky, které jsou za předmět ochotni zaplatit, samozřejmě vzestupně. Návštěvník nedraží pod svým jménem, ale pod číslem na vstupence.

Neoddělitelnou součástí Tiché aukce je také doprovodný program, který má na úspěchu akce a i na konečném výtěžku dražby velký podíl. V průběhu let se aukce zúčastnilo mnoho zajímavých hostů a oceňujeme, že bez nároku na honorář. Např. Bára Štěpánová hodinu vyprávěla různé historky ze života prokládané písničkami, Kateřina Neumannová se s námi podělila nejen o zážitky ze své sportovní kariéry, ale i o pocity z mateřství. Českobudějovičtí Nezmaři nás zase nadchli svými písničkami, a také tím, že odcházeli s velkou krabicí plnou vydražených předmětů.

Výtěžek aukce se pohyboval kolem 10 000 Kč a v průběhu let jsme jej věnovali např. Fondu ohrožených dětí nebo rodině se čtyřčaty na pečovatelku a jednou jsme jej použili na nákup dřevěných hraček do MC.

Na Tichou aukci jsme pravidelně zvali i zástupce města, úřadů i podnikatele, bohužel se střídavým úspěchem. Výjimky ale našťastí existují.

Příprava aukce stojí spoustu sil a času, proto tímto děkuji především maminkám – pořadatelkám, ale i dárcům předmětů a hostům. Ochota vykonat něco ve prospěch někoho dalšího se zatím úplně nevytratila, což mě moc těší.

Slávka Nejedlá, koordinátorka MC jihočeského kraje, MC Kvítek Písek

ZA NAŠIMI HUMNY BRATISLAVA PLNÁ MAMINEK

Zúčastnit se konference v Bratislavě mě lákalo z několika důvodů. Těšilo mě osobní pozvání slovenských organizátorek, se kterými jsem se seznámila v červnu v kanadském Vancouveru. Zároveň jsem doufala, že to nebudou jediné známé tváře, které na mě na konferenci pojmenované podle kampaně Jak chceme vychovávat naše děti čekají. Již před pěti měsíci se slovenské kolegyně pečlivě rozhlížely mezi aktivistkami neziskových organizací, které přijely do Kanady doslova z celého světa, aby některé z nich pozvaly do Bratislavy. Na listopadovou konferenci se tak sjely nejen maminky z mateřských center, která se zapojila do kampaně, ale i zástupkyně zajímavých organizací zaměřených na výchovu a rodičovství z dalších zemí, kde mateřská centra ani neznají.

OSM HODIN VE VLAKU

Cesta do Bratislavy měla zvláštní kouzlo, protože v Táboře jsem nejprve nasedla na lokálku do Horní Cerekev. Zatímco se za okny otvíraly průhledy do mlhou přikrytého podzimního lesa, probírala jsem se materiály ke konferenci. Přišlo mi až neskutečné, že mě tento ospalý vlak plný výletníků, kteří využili volného pátku, přibližuje mezinárodnímu setkání plného barev, exotických jazyků a hudby. V duchu jsem si vybavila Elenu Bakošovou, bezprostřední koordinátorku slovenské Unie mateřských center, elegantní Saskii Repčíkovou, která přistupuje k PR aktivitám s razancí, jako by šlo o nadnárodní automobilku, i starostlivou Slávku Kvasnicovou z povážskobystrického MC Včielka. Jak se jim a jejich kolegyním podaří zvládnout tak velkoryse pojaté setkání? V rychlíku do Brna, na který jsem přestoupila, jsem se už odvážila vytáhnout notebook, a tak jsem si na webových stránkách pročítala, že do kampaně se zapojily ženy z více než dvou desítek zemí, v konečném součtu 30 000 respondentů. Nyní je na cestě do hlavního města Slovenska na 130 zahraničních delegátek a padesátka slovenských maminek. Naposledy jsem přesedla do expresu z Hamburku a Budapešti, ve kterém už seděla Rut Kolínská a Monika Petruchová. Podle pilného ťukání do počítačů, neskladných rolí papírů a plánování postupu, co kdy kdo, bylo konečně jasné, že nás nečeká výlet do podzimního lesa!

PODOBNOT ROZHODNĚ NE NÁHODNÁ

Sobotní program zahájila manželka slovenského prezidenta Silvia Gasparovičová, která nad konferencí převzala záštitu. Tichým nevrušivým hlasem mluvila o pitném režimu ve školách, novináře však její krátké vystoupení neobyčejně zaujalo. Škoda že se podobnému mediálnímu zájmu netěšily zahraniční delegátky, které vystoupily odpoledne. Zasloužené pozornosti posluchačů se určitě těšila Eva Fiedlerová, předsedkyně Správní rady Unie MC, která mluvila o rychle se šířící myšlence mateřských center na Slovensku. „Na počátku je vždy příběh ženy, která spolu se svým maličkým hledá nový prostor, nové vztahy. Je nejistá v rodičovských dovednostech, dotýká se jí necitlivost zdravotnických zařízení a škol. Nechce se smířit s lhostejností, která ji ve společnosti obklopuje, nehodlá jen trpně snášet problémy, které jí mateřství přináší,“ vysvětlovala Eva Fiedlerová a vykreslovala obrázek podobný české realitě - zánik třígeneračního modelu v rodině, rozpad příbuzenské sítě, častější rozvody a rozluky rodičů, rozdílné příležitosti pro ženy a muže ve společnosti, ekonomický tlak, tlak na výkonnost a problémy s byty. Mateřské centrum vylíčila nejen jako přátelské a podnětné prostředí, ale doslova jako univerzitu rodičovství a prostor pro občanskou angažovanost. Roční kampaň, která pomocí dotazníků mapovala názory rodičů na výchovu, vlastně jen usměrnila spontánní debaty, které na půdě mateřských center stejně probíhají.

ZPRÁVY Z CELÉHO SVĚTA ZAKONČENÉ LAMPIÓNOVÝM PRŮVODEM

Pak přišel na řadu dlouhý, ale nesmírně zajímavý blok, během kterého zástupci organizací z jednotlivých zemí (a bylo jich 22) představovali výstupy kampaně. Za Síť mateřských center vystoupila Rut se svou historicky

první powerpointovou prezentací. Myslím, že ji trochu vyvedlo z míry, když jsme ji naočkovali, ať mluví česky. Vystoupení si totiž připravila v angličtině. Musím pochválit organizátory, jak zvládali překládat do angličtiny a slovenštiny. Nikdo v sále tak nebyl ochuzen o informace o zajímavém projektu pro mládež argentinské matky, které žijí v slamech na okraji skládek odpadu nedaleko Buenos Aires. Pozoruhodná byla i snaha založit mateřská centra pro mayská etnika v Guatemale, kde sice mají Ministerstvo pro ženy, ale neexistují zde žádná předškolní zařízení. Mě osobně potěšilo vystoupení a potom i osobní hovory s Polkami, které zastupovaly neziskovku zaměřenou na podporu rodičů a přijely se myšlenkou MC inspirovat. Nebály se pojmenovat, že po zkušenosti s komunismem jsou polské děti stále málo vedeny k individualitě a je třeba omezit vliv zkonstatovaných institucí na jejich výchovu. Také nizozemská prezentace si všímala dětské pasivity, v tomto případě vyvolané nekomunistickou minulostí, ale časem stráveným u počítačových her, televize a internetu. Nemilou zprávou, která nás z přátelské multikulturní pospolitosti vtáhla do reality, bylo, že zástupkyně Kamerunu nedorazí, protože jí stále ještě nevystavili vízum. Navečer nás čekalo překvapení. Každá jsme dostala lampion a v průvodu jsme procházely mezi bratislavskými paneláky k nedaleké základní škole. Povečeřely jsme ve školní jídelně, abychom si pak s plnými břichy vychutnaly dětská hudební představení. Z poklidu nás však rychle vytrhly maminky a děti z romského MC v Detvě. V sále vyzdobeném vlaječkami zemí celého světa a půvabnými obrázky s multikulturní tematikou se za chvíli točili v kole úplně všichni. Vzpomněla jsem si, jak jsem v kanadském indiánském MC přemýšlela nad podobnostmi v postavení romského a indiánského etnika ve společnosti. Pozitíř budu na workshopu svědkem dojemné scény, kdy si Penny a Maryša budou navzájem sdělovat své sympatie – rozumějí si, chápou naprosto přesně, co pro romské maminky na Slovensku a pro indiánské maminky v Kanadě vlastně chráněný prostor znamená.

WORKSHOPY

V neděli Monika Petruchová odjela, takže jsme se s Rut a Petrou Houškovou, koordinátorkou Libereckého kraje, vždy dohodly, kterých pracovních skupin se zúčastníme, aby nám nic neuteklo. Bylo příjemné být součástí mumrajů účastnic, kterým na krku zářilo sluníčko, což byla netradičně pojatá jmenovka. Byly jsme též vyzvány k připnutí žluté stuhy, která symbolizovala současný boj mateřských center a dalších neziskových organizací za 2%. Právě dvě procenta si na Slovensku už třetím rokem můžete odečíst z daní a podle svého uvážení je věnovat některé z neziskovek. Nyní je tento úspěšný způsob financování ohrožen, neboť někteří politici by raději kontrolovali veškerý tok financí sami.

Přihlásila jsem se do skupiny, kterou organizovala Barbra s Joan z Trinidadu, dvojice úžasných žen, které ve vás vzbuzují důvěru a pohodu. A v tomto duchu se nesly i naše společné debaty nad postavením rodiny v současném světě. Odpoledne jsme v sále vyvěsili (měkké „i“ znamená, že nám pomáhal i Brian) obrovský strom plný našich nápadů, tužeb i strachů. Další skupina symbolizovala své závěry barevnou duhou a třetí skupina dokonce na pódiu sehrála scénu ze školy pro rodiče.

I pondělní dopoledne se neslo ve znamení workshopů. Kromě stále se vracející otázky Jaké dítě chceme vychovat? se v naší skupině řešil i mnohdy napjatý vztah rodič – odborník. Musím říci, že můj pocit, ostatně podobný českým výstupům z kampaně, je oproti jiným hlasům velmi smířlivý. Mám za to, že není třeba se vůči odborníkům – psychologům, pedagogům, sociálním pracovníkům či lékařům zdaleka tak ostře vymezovat. Myslím, že v rámci našich mateřských center se z expertů stávají matky a mezi matkami je přirozeně mnoho odborníků, kteří jsou v případě potřeby či požádání schopni svou roli opět zaujmout a ostatním poradit. Horší je to asi při pohledu zvenčí, kdy pestrá skupina žen někomu, kdo tuto pestrost vidět nechce, splývá do jakési maminkovské hloupaté masy.

NA CESTĚ DOMŮ

Opět se kodrcám vláčky domů, znovu prožívám překvapení při pasové kontrole při přejezdu slovensko – českých hranic. Vždyť si navzájem tolik rozumíme! Zahraniční delegátky mátko, že se obyvatelé dvou různých států domluví bez překladu. Mrzí mě, že jsem se nemohla zúčastnit závěrečného zakončení a osobně se rozloučit alespoň s polovinou těch úžasných žen. Říkám si, kolik námahy, času a energie slovenské organizátorky konference stála. Jako by se v tom ozýval paradox slovenského postoje k rodičovství – rády by byly skvělými matkami, ale tuší, že dokáží i víc. Přeji jim tedy, aby je doma čekaly spokojené děti, manželé, kteří si dokázali čas s dětmi užít, a prarodiče, kteří jsou ochotní s vnoučky pomoci. Tak jako mně.

Klára Smolíková, MC Radost, Tábor

PŮL NA PŮL ROVNÉ PŘÍLEŽITOSTI ŽEN A MUŽŮ

JAK ZVLÁDNOUT MATEŘSKOU DOVOLENOU A NEZTRATIT SE V ZAMĚSTNÁNÍ?

Chystáte se na mateřskou (rodičovskou) dovolenou a řešíte, jak skloubit zaměstnání s péčí o dítě? V následujícím textu vám nabídneme několik tipů, jak toto náročné období lépe zvládnout. Základem opravdu fungujícího sladování osobního a pracovního života je vzájemná spolupráce zaměstnavatele a zaměstnaného. Firmy bohužel často toto téma vůbec neřeší (nebo řeší tak, že se 'problému' vyhýbají a nenabírají ženy...) a odchody /návraty osob na/ z RD přicházejí nekontrolované jako živelná katastrofa. Při vzájemné vstřícnosti však může dojít k dohodě, která je výhodná pro obě strany. Organizací spolupráce pomůže ušetřit a získat loajální zaměstnané, matkám a otcům zase bez zbytečného stresu skloubit péči o děti s profesí a navíc předcházet problémům spojeným s dlouhodobou pracovní neaktivitou. Mezi ně patří v pracovní oblasti ztráta kvalifikace, komplikace při zvykání na pracovní tempo, ohrožení profesního růstu, vysoké riziko nezaměstnanosti a dále psychické obtíže spojené se zvýšenou hladinou stresu, ztrátou sociálních kontaktů...

Čím začít?

Pro začátek je potřeba ujasnit si, jak období MD/RD chcete strávit. Jak dlouho plánujete být doma? Jste ochotná/y nastoupit do práce brzy, či naopak plánujete zůstat s dítětem až do čtyř let věku? Zaměstnavatelé jsou často ochotní vyjít vám vstříc, ale potřebují co nejvíce dopředu vědět, jaké jsou vaše plány, aby mohli podle toho organizovat práci. Základem je vědět co chcete a informovat o tom nadřízené. Také je vhodné zvážit, jakým způsobem můžete (a chcete) být v kontaktu se zaměstnavatelem a v neposlední řadě, jak si udržíte či rozšíříte svou kvalifikaci.

Před nástupem na RD

- kontaktujte přímého nadřízeného/nadřízenou a personální oddělení a informujte je o svých plánech, předběžně zjišťujte, jaké možnosti jsou vám ochotni nabídnout v souvislosti se sladováním osobního a pracovního života (zkrácený úvazek, práce z domova aj.)
- připravte se na předání kompetencí, informování kolegů, kteří s vámi spolupracují a zaučení kolegyně /kolegy, kteří přicházejí na vaše místo
- domluvte si rozhovor před odchodem, kde budete řešit předpokládaný průběh RD, případný návrat a hlavně komunikaci během vaší nepřítomnosti: Zvažte, zda jste schopná a ochotná v průběhu RD nárazově spolupracovat (např. v sezóně, kdy je přechodně více práce, v případě, kdy někdo onemocní či odcestuje atp.), zda máte zájem o dřívější návrat a za jakých podmínek (např. částečně práce z domova, příplatek na hlídání, zajištění místa ve školce v blízkosti pracoviště aj.), zda jste ochotná vrátit se dříve, uvolní-li se přijatelná pozice. Sestavte společně s vaším nadřízeným a příslušnou osobou z personálního oddělení tzv. plán návratu – bude k dispozici i v případě, že vaše kontaktní osoba odejde a na vás by se mohlo zapomenout.

Spolupráce během rodičovské dovolené

Nikdo neví dopředu, jak přesně bude rodičovská dovolená probíhat. Proto je velmi důležité domluvit se na způsobech průběžného kontaktu. Posloužit může telefon i e-mail, je však potřeba zaručit, že se druhá strana dozví o případných změnách (např. firma se stěhuje, změníte si e-mail atp.). Samozřejmě je nutné domluvit se včas v případě plánovaných kroků – chcete nastoupit později či naopak dříve, upřesněná a včasná informace o vašem návratu, nebo jen informace o tom, že z osobních důvodů nehodláte nastoupit vůbec.

Některé firmy pořádají několikrát do roka různé společenské akce, na které zvou i osoby na rodičovské dovolené. Zeptejte se, na jaké můžete dostat pozvánku, a chodte na ně. Dozvíte se spoustu aktuálních informací o vývoji firmy a můžete se setkat i s dalšími lidmi v podobné situaci. Chybí ve vaší organizaci prostor pro setkávání rodičů? Inicivujte zavedení nové aktivity! Můžete třeba přichystat e-mailový bulletin, informační sekci na webových stránkách nebo uspořádat burzu dětského oblečení. Neztratíte kontakt s prací a oživíte vztahy s kolegy a kolegyněmi.

Udržení kvalifikace

I v závalu rodičovských povinností si najdete chvílku na vzdělávání. Pomůže vám to mimo jiné předcházet přílišnému stresu z jednostranné zátěže, a to je přínos pro vás i vaši rodinu. Může jít i o zábavnou formu: domluvte se s kamarádkou, že si každý týden pošlete alespoň dva e-maily, dárek k narozeninám jí objednejte v on-line obchodě a u kávy si povídejte anglicky. Možná se to zdá jako maličkost, ale zrovna neznalost základní práce s počítačem je příčinou mnoha problémů, které maminky mají po návratu do zaměstnání. A hlavně – procvičujte to, co už umíte.

Využijte mateřskou dovolenou k účasti na kurzech, které jste vždy chtěla dělat, ale neměla na ně čas. Máte skvělou příležitost, jak to dohnat a zároveň se i lépe připravit na další zaměstnání rozšířením či změnou kvalifikace. Zvažte také pragmaticky, jaké kurzy by se vám při práci v budoucnosti hodily. Starosti s hlídáním dětí již řeší některé instituce, například jazykové školy čím dál tím častěji nabízejí i služby pečovatelské.

Variantou soukromě zajištěných kurzů je i domluva se zaměstnavatelem: v některých případech je dostatečná kapacita v kurzech, které zajišťuje. Něco užitečného se naučíte a navíc vám to pomůže udržet kontakt s firemním prostředím.

Zkuste také alespoň minimálním způsobem držet kontakt s vývojem v oboru – přečtěte si třeba na internetu nějaké odborné články, udělejte si alespoň jednou za rok čas na zajímavou konferenci nebo seminář. Jste člen/-ka nějakého profesního sdružení? Zjistěte si, jaké jsou možnosti vzdělání ve vaší oblasti.

Máte-li chuť, nabídněte svou pomoc i u jiné organizace nebo v jiném oboru – hledejte alternativy, jak se zaměstnat narázově či na zkrácený úvazek, klidně i na nižší nebo jiné pozici, než jste byla zvyklá – důležité je úplně nevypadnout z pracovního tempa. Variantou je i dobrovolnická pomoc – pár hodin výpomoci ve vašem mateřském centru nebo jiné neziskové organizaci se dá určitě zvládnout a do budoucna vám to může hodně pomoci. Minimálně přesvědčíte své zaměstnavatele, že jste aktivní a ochotní na sobě pracovat. Veškeré dobrovolné aktivity a různé kurzy, které vykonáváte v průběhu MD/RD, si nezapomeňte zapsat do svého životopisu.

Návrat do zaměstnání

Návrat do zaměstnání nepodceňujte. Přece jenom si na rodičovské dovolené zvyknete na jiný režim dne, na jiné vztahy, jiná očekávání. Ideální je, když se pokusíte být v pracovní oblasti aktivní během celé rodičovské dovolené, ale v posledním půlroce by se o pracovní uplatnění měli vážně zajímat všichni. Poohlédněte se po rozšiřujících i rekvalifikačních kurzech zdarma, v současnosti je za podpory Evropského sociálního fondu nabízí mnohé organizace.

Vracíte – li se k původnímu zaměstnavateli, kontaktujte ho a neváhejte domluvit si i osobní návštěvu. Zajímejte se o to, kam se firma během vaší nepřítomnosti posunula a jakou pozici vám mohou nabídnout. Je-li to potřeba, přichystejte se na související nároky (např. je nutné oprášit znalosti jazyků, protože firma získala nového partnera ze zahraničí).

Je však možné, že jste práci ztratila nebo víte, že se s vámi zaměstnavatel brzy rozloučí. V každém případě si budete muset hledat nové zaměstnání. Základem je připravit si kvalitní strukturovaný životopis (příklady CV – curriculum vitae jsou běžně k dispozici na internetu) a začít vyhledávat nabídky práce. Obrátit se můžete například na Call centrum služeb zaměstnanosti provozované Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR.

Napadne vás ještě něco? Pište nám, zajímavé názory a vaše životní příběhy pro inspiraci otiskneme v dalších číslech bulletinu Půl na půl Sítě mateřských center v ČR.

Kateřina Machovcová, Gender Studies, o.p.s.

ŽENA MEZI PARAGRAFY, ROZUMEM A CITEM...

Bezplatné právní poradenství zaměřené na rovnost příležitostí na trhu práce je poskytováno prostřednictvím telefonické linky v úterý 9.00 – 11.00 hod. a v pátek 16.30 – 18.30 hod. na číslech 224 913 350, 774 913 350, osobního (předem domluveného) setkání a především prostřednictvím on-line webového poradny (<http://www.rovneprilezitosti.cz>).

NA VAŠE DOTAZY ODPOVÍDAJÍ:

Anna Králíková Lužaić

se narodila 1976 v Sarajevu, Bosna a Hercegovina, vystudovala Právnickou fakultu Univerzity Karlovy. Už za studií spolupracovala s organizací Člověk v tísni a účastnila se příprav filmových festivalů v Banja Luce (Bosna a Hercegovina) a Praze. V současné době pracuje jako advokátní koncipientka v advokátní kanceláři Sophos a spolupracuje zejména s Gender Studies. V oblasti práva se zaměřuje zejména na právo pracovní a rodinné, zvláště pak na oblast prosazování rovných příležitostí.

Ivana Spoustová

se narodila v roce 1964 v Praze, vystudovala v Praze Vysokou školu ekonomickou (1986) a Právnickou fakultu Univerzity Karlovy (2005). Pracovala jako obchodní ředitelka, vyučovala na střední škole angličtinu, ekonomii a právo. Již více než tři roky spolupracuje s neziskovou organizací proFem a v rámci projektu „AdvoCats for Woman“ se zaměřuje na poskytování přímé právní pomoci ženám - obětem (nejen) domácího násilí včetně jejich zastupování u soudů. Autorsky se podílí na vypracování odborných publikací vydávaných organizací proFem. V oblasti práva se zaměřuje zejména na právo rodinné a trestní a na oblast porušování práv žen v naší republice.

VÝBĚR Z NEJČASTĚJŠÍCH DOTAZŮ

DISKRIMINACE SPOJENÁ S MATEŘSKOU / RODIČOVSKOU DOVOLENOU

Otázka: Mám nastoupit po mateřské dovolené po 4 letech do práce. Zaměstnavatel slíbil, že mě vezme zpět pouze ústně a bude-li volné místo. Nyní mám neplacené volno na rok do věku 4 let dětí.(máme dvojčata). Pokud mne však vezme zpět, nechce mi zkrátit úvazek na 6 hodin denně, který potřebuji, protože mám dvojčata a nebude je mít kdo vyzvedávat ze školky a manžel je často služebně pryč a do práce dojíždíme z blízké vesnice. Je prosím nějaký zákon o zkrácení pracovního úvazku pro pracujícího rodiče, pokud ano, jak dlouho ho smí využívat a jak to ovlivní vyplácenou základní mzdu? (je o hodně nižší?) Děkuji Vám předem za odpověď.

Odpověď: V souvislosti s pracovní dobou je zaměstnavateli uložena povinnost, aby při zařazování zaměstnanců do směn přihlížel rovněž k potřebám žen pečujících o děti. Požádala-li žena pečující o dítě mladší patnácti let nebo těhotná žena o kratší pracovní dobu či o jinou vhodnou úpravu stanovené týdenní pracovní doby, je zaměstnavatel povinen vyhovět její žádosti, jestliže mu v tom nebrání vážné provozní důvody. Výkon práce na kratší pracovní dobu pak musí dovolovat provoz zaměstnavatele. Zaměstnavatel je přitom povinen vytvářet takové podmínky, aby žádostem žen o kratší pracovní dobu mohlo být vyhověno. Nevyhoví-li tedy zaměstnavatel vaší žádosti o sjednání kratší pracovní doby, přičemž mu v takovém sjednání nebrání vážné provozní důvody, pak máte možnost domáhat se vašeho nároku soudní cestou.

VSTUP NA TRH PRÁCE PO MATEŘSKÉ DOVOLENÉ

Milé maminky, ať už se vám na mateřské a rodičovské dovolené líbí či nikoliv, jednoho dne pravděpodobně přijde okamžik, kdy začnete uvažovat o návratu do zaměstnání. Rozhodnutí, kdy se vrátit do práce, záleží především na vás a vaší rodinné situaci. Pokud se chcete vrátit do práce co nejdříve, je třeba pamatovat na to, že vaše mateřská dovolená nemůže být celkově kratší než 14 týdnů (sčítá se doba před a po porodu) a nemůže skončit před koncem šestinedělí.

Každá žena má nárok na mateřskou dovolenou v délce 28 týdnů, popř. 37 týdnů, narodí-li se ženě více dětí. Jestliže se hodláte vrátit k původnímu zaměstnavateli, je zaměstnavatel po dobu mateřské dovolené povinen držet vám původní místo.

Většina žen po skončení mateřské dovolené plynule naváže rodičovskou dovolenou, resp. ji na rodičovské dovolené nahradí otec dítěte. Rodičovská dovolená může trvat až do tří let věku dítěte. Po návratu z rodičovské dovolené je vám zaměstnavatel povinen nabídnout místo odpovídající vaší praxi a kvalifikaci. Jestliže zaměstnavatel takové místo nemá, zpravidla vám nabídne jiné místo, většinou méně vyhovující. Pokud místo odmítnete, zaměstnavatel vám může dát výpověď pro nadbytečnost. V takovém případě vám náleží odstupné ve výši trojnásobku průměrného výdělku.

Můžete se také rozhodnout zůstat s dítětem doma až do čtyř let věku dítěte. Po tuto dobu máte nárok na rodičovský příspěvek. Zaměstnavatel už ale není povinen držet vám místo, je tedy vhodné požádat zaměstnavatele o neplacené pracovní volno nebo se s ním dohodnout na rozvázání pracovního poměru, případně na zkrácení pracovního úvazku.

ZPROSTŘEDKOVÁNÍ ZAMĚSTNÁNÍ ÚŘADEM PRÁCE

Ne vždy je rodiči při návratu z mateřské či rodičovské dovolené dopřáno vrátit se do původního zaměstnání nebo po tom ani netouží. Hledání nového zaměstnání se pak stává nutností. Pokud neuvažujete o podnikání, považují za rozumné obrátit se v první řadě na úřad práce. Zařazení do **evidence uchazečů o zaměstnání** nabízí četné **výhody**:

- úřad práce se pokusí o zprostředkování vhodného zaměstnání
- stát za uchazeče o zaměstnání platí zdravotní pojištění

- doba vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání se započítává do doby důchodového pojištění
- po určitou dobu je uchazeči poskytována podpora v nezaměstnanosti
- uchazeč o zaměstnání má možnost rekvalifikace
- úřad práce bezplatně poskytuje informace a poradenství v oblasti pracovních příležitostí

Na úřad práce se obraťte co nejdříve, především pokud vaše dítě již oslavilo čtvrté narozeniny. Uplynutím měsíce, ve kterém vaše dítě dosáhlo čtyř let věku (sedmi let věku, jde-li o dítě dlouhodobě zdravotně postižené), ztrácíte nárok na rodičovský příspěvek, i když jste stále s dítětem doma.

Přihlásit se na úřad práce je důležité také z hlediska důchodového pojištění. Péče o dítě ve věku do čtyř let (nebo o dítě ve věku do 18 let, je-li dlouhodobě těžce zdravotně postižené dítě a vyžaduje-li mimořádnou péči) se započítává do doby pojištění pro účely důchodového pojištění, stejně jako doba evidence na úřadu práce. Pokud budete návštěvu úřadu práce odkládat, může se vám stát, že se vám časová prodleva nebude počítat do doby důchodového pojištění.

U zdravotního pojištění jsou podmínky mírnější. Jestliže jste doma s dítětem starším čtyř let, nemusíte se obávat, že si budete muset platit zdravotní pojištění sami. Pokud celodenně osobně a řádně pečujete alespoň o jedno dítě do sedmi let věku nebo nejméně o dvě děti do 15 let věku, zaplatí za vás pojistné stát. Podmínka celodenní péče se považuje za splněnou i tehdy, je-li dítě předškolního věku umístěno v jeslích (mateřské škole), popřípadě v obdobném zařízení na dobu, která nepřevyšuje čtyři hodiny denně. Jde-li o dítě plnící povinnou školní docházku, podmínka celodenní péče se považuje za splněnou i po dobu návštěvy školy, s výjimkou umístění v zařízení s týdenním či celoročním pobytem. Za osobu celodenně osobně a řádně pečující o dítě se považuje vždy pouze jedna osoba, a to buď otec, nebo matka dítěte, příp. osoba, která převzala dítě do trvalé péče nahrazující péči rodičů. Pozor na důležitou odlišnost od mateřské a rodičovské dovolené - podmínka celodenní osobní a řádné péče není splněna, pokud má osoba pečující o dítě příjmy ze zaměstnání nebo ze samostatné výdělečné činnosti.

Úřad práce vás **zařadí do evidence uchazečů o zaměstnání dnem podání písemné žádosti**.

Požádáte-li o zprostředkování zaměstnání nejpozději do tří pracovních dnů po skončení zaměstnání nebo po skončení náhradní doby zaměstnání, budete zařazeni do evidence uchazečů o zaměstnání ode dne následujícího po skončení zaměstnání nebo náhradní doby zaměstnání. Za náhradní dobu zaměstnání se považuje i osobní péče o dítě do čtyř let věku nebo péče o dítě ve věku do 18 let, je-li dlouhodobě těžce zdravotně postižené a vyžaduje mimořádnou péči.

Příklad: Dítě dosáhlo v sobotu 7.10.2006 čtyř let věku. Matka ve středu 11.10.2006 požádala o zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání. Do evidence bude zařazena od 8.10.2006, neboť podmínku podání žádosti do tří pracovních dnů splnila. Pokud by matka podala žádost o zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání ve čtvrtek 12.10.2006, podmínka podání žádosti do tří pracovních dnů by splněna nebyla a matka by byla zařazena do evidence uchazečů o zaměstnání až od 12.10.2006. Dny 8. až 11.10. by se jí pak nezapočítávaly do doby důchodového pojištění.

Úřad práce nejprve zkoumá, zda se nevyskytuje nějaká **překážka, která by bránila vašemu zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání.** Do evidence nelze zařadit zejména

- toho, kdo je v pracovněprávním vztahu nebo ve služebním poměru,
- osobu samostatně výdělečně činnou,
- funkcionáře obchodní společnosti nebo družstva, který za svou práci dostává odměnu,
- soudce,
- poslance nebo senátora,
- člena zastupitelstva obce nebo kraje, jestliže je mu vyplácena odměna a je pro tuto funkci uvolněn ze svého původního zaměstnání,
- prezidenta republiky a člena vlády,
- prezidenta, viceprezidenta nebo člena Nejvyššího kontrolního úřadu,
- veřejného ochránce práv nebo jeho zástupce,
- ředitele Bezpečnostní informační služby,
- člena Rady pro rozhlasové a televizní vysílání,
- nuceného správce a likvidátora,
- pěstouna, který vykonává svou péči v zařízeních pěstounské péče nebo kterému je za pěstounskou péči vyplácena odměna,
- osobu pracující v cizině a
- studenta.

Uchazečem o zaměstnání se nelze stát v době dočasné pracovní neschopnosti, výkonu vojenské základní nebo náhradní služby a výkonu civilní služby.

Také není možné zařadit osobu, která vykonává trest odnětí svobody nebo je ve vazbě, pobírá peněžitou pomoc v mateřství v době před porodem a šest týdnů po porodu ani nelze zařadit osobu, která je plně invalidní. Další překážkou pro zařazení a vedení v evidenci je neposkytnutí identifikačních údajů uchazeče a odmítnutí nebo zrušení souhlasu se zpracováním osobních údajů.

Zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání naopak **nebrání výkon činnosti** na základě pracovního nebo služebního poměru, **pokud tato činnost nepřesáhne** dvacet hodin týdně a měsíční výdělek není vyšší než polovina minimální mzdy. Je také možné pracovat na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, pokud za období, na které byly sjednány, měsíční odměna nebo průměrná měsíční odměna nepřesáhne polovinu minimální mzdy. Úřadu práce jste povinni výkon této činnosti, její rozsah a výši odměny ohlásit a doložit. V případě výkonu více činností se měsíční výděly sčítají. Tato činnost vám nesmí překážet ve spolupráci s úřadem práce ani vám nesmí bránit přijmout nabídku vhodného zaměstnání. Překážkou pro vedení v evidenci není ani takové zaměstnání, které pro vás není vhodné a je zprostředkováno úřadem práce maximálně na tři měsíce.

Evidence uchazečů o zaměstnání obsahuje údaje obsažené v žádosti o zprostředkování zaměstnání. Těmi jsou zejména vaše identifikační údaje a souhlas s jejich zpracováním, údaje o vaší kvalifikaci, získaných pracovních zkušenostech, zájmu o určitá zaměstnání, zdravotních omezeních a také údaje, které vás omezují v souvislosti se zprostředkováním zaměstnání. Dále se v evidenci zaznamenávají údaje o průběhu zprostředkování zaměstnání, vaši součinnosti s úřadem práce a poskytování služeb v rámci aktivní politiky zaměstnanosti a pracovní rehabilitace. Údaje z evidence uchazečů o zaměstnání slouží pro účely zprostředkování zaměstnání, pro statistické účely a dále pro účely stanovené zvláštními právními předpisy.

Skutečnosti rozhodné pro vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání musíte úřadu práce doložit při podání žádosti o zprostředkování zaměstnání. Veškeré **změny**, s výjimkou nástupu do zaměstnání, **jste povinni ohlásit** úřadu práce nejpozději do osmi kalendářních dnů. Ve stejné lhůtě máte povinnost oznámit důvody, pro které jste se nedostavili na úřad práce ve stanoveném termínu.

Nástup do zaměstnání je třeba ohlásit nejpozději v pracovní den předcházející dni, který jste se

zaměstnavatelem sjednali jako den nástupu do zaměstnání, a do osmi kalendářních dnů doložit vznik pracovněprávního vztahu, nejlépe pracovní smlouvou.

Příklad: Jako den nástupu do zaměstnání byla sjednána středa. Úřadu práce je tedy třeba nástup do zaměstnání oznámit nejpozději v úterý a nejpozději příští čtvrtek doložit. Jestliže je dnem nástupu do zaměstnání pondělí, musí to být úřadu práce ohlášeno nejpozději v pátek. Doložit vznik pracovněprávního vztahu je nutné do příštího úterý.

ZVÝŠENÁ PÉČE PŘI ZPROSTŘEDKOVÁNÍ ZAMĚŠTNÁNÍ

Vícekrát jsem zde zmínila pojem **vhodné zaměstnání**. Právo na zprostředkování vhodného zaměstnání vyplývá přímo ze zákona. Za vhodné zaměstnání se považuje takové, jehož délka činí nejméně 80% stanovené týdenní pracovní doby, tj 32 hodin týdně. Toto zaměstnání musí být sjednáno na dobu neurčitou nebo na dobu určitou delší než tři měsíce a musí také zakládat povinnost odvádět pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Vhodné zaměstnání by mělo odpovídat vaší zdravotní způsobilosti a pokud možno i kvalifikaci, schopnostem, dosavadní délce doby zaměstnání, možnosti ubytování a dopravní dosažitelnosti.

Pokud jste vedeni v evidenci uchazečů o zaměstnání více než rok, jsou podmínky pro vhodné zaměstnání méně přísné, zejména co se týká jeho celkové délky a rozsahu pracovní doby. Zaměstnání může být sjednáno i na dobu kratší než tři měsíce nebo může být dohodnut kratší pracovní úvazek, minimálně však v rozsahu 20 hodin týdně.

Rizikovým skupinám uchazečů je při zprostředkování zaměstnání věnována zvýšená péče. Do této kategorie patří mimo jiné i **těhotné ženy, kojící ženy a matky do devátého měsíce po porodu a osoby pečující o dítě do 15 let věku.**

Zvýšená péče spočívá v možnosti úřadu práce vypracovat ve spolupráci s vámi **individuální akční plán**. Jeho cílem je podpořit vaši aktivitu formou individuálního přístupu ze strany úřadu práce a zvýšit vaše možnosti uplatnění na trhu práce. Vy máte samozřejmě povinnost s úřadem práce spolupracovat při vypracování individuálního akčního plánu a plnit podmínky v něm stanovené.

Individuální akční plán probíhá ve třech etapách. V první etapě se dozvíte, jaká máte práva

a povinnosti a jaké vám úřad práce může nabídnout služby. Pracovník úřadu práce vás pozve na informační schůzku, kde vám rozkryje možnosti rekvalifikace a podnikání. Analyzuje váš pracovní potenciál, v němž zohlední vaši kvalifikaci, možnosti a schopnosti, společně připravíte podklady pro konkrétní individuální akční plán.

Cílem druhé etapy je především formulovat dohodnuté cíle a realizovat je. V této fázi dochází k vyhodnocení informací získaných v první etapě a zvážení reálných možností uchazeče. Podle výsledků vám pracovník úřadu práce může nabídnout například skupinové poradenství, kurzy rozvoje osobnosti, motivační programy, odkázat vás na poradenské centrum pro začínající podnikatele nebo na speciální poradenství na oddělení rekvalifikací. Následně budete zařazeni do dohodnutých aktivit.

Výsledkem třetí etapy by mělo být konkrétní možné řešení na základě vyhodnocení absolvovaných aktivit. Úřad práce vám zprostředkuje účast na výběrových řízeních, může vás i doporučit na místo dotované úřadem práce. Pracovník úřadu práce s vámi také zkonzultuje další postup.

Úřad práce vám není povinen vypracování individuálního akčního plánu nabídnout. Proto považuji za vhodné vyvinout vlastní iniciativu a v případě zájmu o individuální akční plán požádat úřad práce o jeho vypracování.

REKVALIFIKACE

Může se stát, že vám úřad práce nabídne absolvování rekvalifikace, pokud shledá, že je to pro vaše uplatnění na trhu práce nutné. **Rekvalifikací se rozumí** získání nové kvalifikace nebo zvýšení, rozšíření či prohloubení dosavadní kvalifikace, včetně jejího udržování nebo obnovování. Při stanovování obsahu a rozsahu rekvalifikace se vychází z dosavadní kvalifikace, zdravotního stavu, schopností a zkušeností.

Za účastníka rekvalifikace hradí náklady rekvalifikace úřad práce a může mu i poskytnout příspěvek na úhradu prokázaných nutných nákladů spojených s rekvalifikací. Rekvalifikace se uskutečňuje **na základě dohody mezi úřadem práce a uchazečem o zaměstnání**. Dohoda o rekvalifikaci musí být uzavřena písemně a musí v ní být uvedeny

- identifikační údaje účastníků dohody,
- pracovní činnost, na kterou je rekvalifikace zajišťována,

- způsob a doba rekvalifikace a místo jejího konání,
- podmínky poskytování příspěvku na úhradu prokázaných nutných nákladů spojených s rekvalifikací,
- způsob ověření získaných znalostí a dovedností,
- závazek uchazeče uhradit náklady rekvalifikace a druhy těchto nákladů, pokud bez vážných důvodů rekvalifikaci nedokončí nebo odmítne nastoupit do vhodného zaměstnání odpovídajícího nově získané kvalifikaci,
- ujednání o vypovězení dohody.

Po dobu rekvalifikace vám náleží podpora při rekvalifikaci, o které se více zmíním v další části.

PODPORA V NEZAMĚSTNANOSTI A PODPORA PŘI REKVALIFIKACI

Mezi nejvýznamnější výhody evidence na úřadu práce patří bezesporu pobírání podpory v nezaměstnanosti, případně při rekvalifikaci. **Nárok na podporu v nezaměstnanosti** máte za těchto podmínek:

- poslední tři roky před zařazením do evidence jste minimálně 12 měsíců vykonávali zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost zakládající povinnost odvádět pojistné na důchodové pojištění a státní politiku zaměstnanosti (dále jen předchozí zaměstnání),
- ke dni, k němuž má být podpora přiznána, nejste poživatelem starobního důchodu,
- o poskytnutí podpory v nezaměstnanosti jste požádali úřad práce, u kterého jste vedeni v evidenci.

Jako předchozí zaměstnání se započítává i osobní péče o dítě do čtyř let věku nebo péče o dítě do 18 let, je-li dlouhodobě těžce zdravotně postižené a vyžaduje mimořádnou péči.

Podpora v nezaměstnanosti vám náleží ode dne podání písemné žádosti o podporu v nezaměstnanosti.

Podmínky nároku na podporu při rekvalifikaci jsou obdobné. Nárok na podporu při rekvalifikaci má uchazeč o zaměstnání, který se účastní rekvalifikace zabezpečované úřadem práce a zároveň ke dni, k němuž má být podpora přiznána, není poživatelem starobního důchodu.

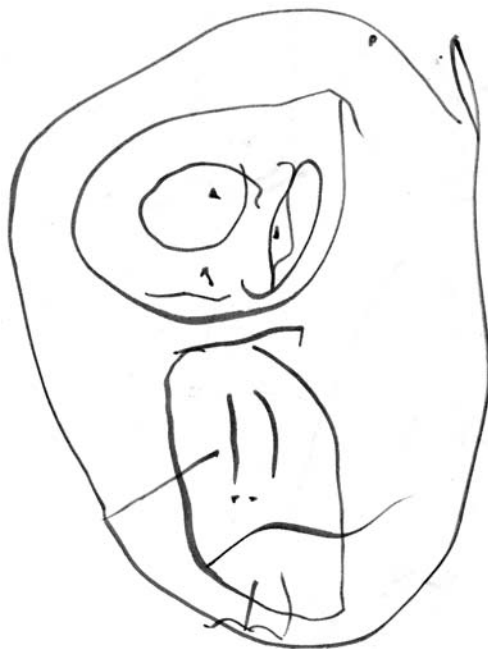
Podporu v nezaměstnanosti vám bude úřad práce vyplácet **po podpůrní dobu**. Ta se liší v závislosti na vašem věku. Rozhodující pro délku podpůrní doby je věk ke dni podání žádosti o podporu v nezaměstnanosti. Podpůrní doba činí:

- do 50 let věku 6 měsíců,
- od 50 do 55 let věku 9 měsíců
- nad 55 let věku 12 měsíců.

Uchazeči o zaměstnání **podpora nenáleží** po dobu poskytování starobního důchodu, pobírání dávek nemocenského pojištění a po dobu vazby. Uchazeči o zaměstnání se podpora v nezaměstnanosti neposkytuje rovněž po dobu pobírání podpory při rekvalifikaci.

Doba poskytování starobního důchodu, poskytování dávek nemocenského pojištění a doba vazby se nezapočítává do podpůrní doby. To znamená, že se běh podpůrní doby na chvíli „přeruší“.

Příklad: Dne 1.10.2006 začala uchazeči o zaměstnání běžet šestiměsíční podpůrní doba a on pobíral podporu v nezaměstnanosti. Od 20.10.2006 do 27.10.2006 byl práce neschopen a dostával nemocenské. Tato doba se nezapočítává do podpůrní doby a uchazeč ani nepobíral podporu v nezaměstnanosti. Podpůrní doba mu měla skončit 31.3.2007, ale prodlužuje se do 7.4.2007.

Mezi dávky nemocenského pojištění spadá také peněžitá pomoc v mateřství. To znamená, že **nemůžete současně dostávat peněžitou pomoc v mateřství a podporu v nezaměstnanosti**. Na druhé straně je možné pobírat zároveň rodičovský příspěvek i podporu v nezaměstnanosti.

Výše podpory v nezaměstnanosti a podpory při rekvalifikaci se stanoví procentní sazbou z průměrného měsíčního čistého výdělku ve vašem posledním ukončeném zaměstnání. Jestliže jste naposledy vykonávali samostatnou výdělečnou činnost, výše se určí procentní sazbou z posledního vyměřovacího základu z rozhodném období přepočteného na jeden kalendářní měsíc.

Procentní sazba podpory v nezaměstnanosti činí 50 % první 3 měsíce podpůrcí doby a 45 % po zbývající podpůrcí dobu průměrného čistého výdělku nebo vyměřovacího základu. U podpory při rekvalifikaci je procentní sazba poněkud výhodnější. **Po celou dobu rekvalifikace činí procentní sazba podpory 60 % průměrného čistého výdělku nebo vyměřovacího základu.**

Pokud jste ukončili ve stejný den více zaměstnání, vaše průměrné čisté výdělky se sečtou a součet se pak vynásobí procentní sazbou.

U podpory v nezaměstnanosti i u podpory při rekvalifikaci jsou stanoveny **maximální částky**, které lze pobírat. V obou případech se nově od 1.1.2007 bude vycházet z průměrné mzdy v národním hospodářství za první tři čtvrtletí předcházejícího kalendářního roku. Výši průměrné mzdy bude vyhlášovat ministerstvo práce a sociálních věcí sdělením uveřejněným ve Sbírce zákonů. Maximální výše podpory v nezaměstnanosti bude činit 0,58 násobek průměrné mzdy v národním hospodářství za první tři čtvrtletí kalendářního roku, který předcházel roku podání žádosti. Takže pokud podáte žádost v roce 2007, bude se vycházet z měsíce leden až září 2006. Maximum u podpory při rekvalifikaci se vypočítává stejně. Výpočet se liší pouze v tom, že se počítá 0,65 násobek průměrné mzdy v národním hospodářství za první tři čtvrtletí kalendářního roku, který předcházel roku, ve kterém uchazeč o zaměstnání nastoupil na rekvalifikaci.

Podpora v nezaměstnanosti a podpora při rekvalifikaci jsou **splatné** po nabytí právní moci rozhodnutí o jejich přiznání. Jedná se o měsíční dávky. Vyplácejí se vždy zpětně, a to nejpozději v následujícím kalendářním měsíci. Pokud byly splněny podmínky pro výplatu podpory jen po část měsíce, náleží vám podpora v odpovídající poměrné části.

ZPROSTŘEDKOVÁNÍ ZAMĚSTNÁNÍ AGENTURAMI PRÁCE

Není třeba se při hledání nového zaměstnání omezovat pouze na nabídky zprostředkované úřadem

práce. Kromě vyhledávání potenciálních zaměstnavatelů na vlastní pěst se můžete také obrátit na agenturu práce.

Agentury práce zprostředkovávají zaměstnání obdobně jako úřad práce. Především tedy vyhledávají pro uchazeče optimální zaměstnání a pro zaměstnavatele, kteří hledají nové pracovní síly, vhodné zaměstnance. Agentury práce poskytují i poradenství v oblasti pracovních příležitostí a informace o možnostech zaměstnání, volných pracovních místech a volných pracovních silách.

Zprostředkování zaměstnání je **pro uchazeče bezplatné**. Pokud agentura zprostředkovává zaměstnání za úhradu, požaduje ji od zaměstnavatele, který v agentuře hledá budoucího zaměstnance. Agentury práce zprostředkovávají zaměstnání na základě povolení ministerstva práce a sociálních věcí. V povolení se mimo jiné stanoví, zda může agentura zprostředkovávat práci jen na území České republiky nebo má i povolení ke zprostředkování zaměstnání do zahraničí nebo naopak ze zahraničí k nám. Pokud máte pochybnosti o důvěryhodnosti agentury, doporučuji vyžádat si povolení k nahlédnutí.

Od vyhledávání zaměstnání agenturami práce musíme odlišovat pojem **agenturní zaměstnávání**. Jde o to, že agentura práce může zaměstnávat zaměstnance za účelem práce pro někoho jiného. Vysvětleme si to na příkladě. Určitá osoba, např. dělník, je zaměstnancem agentury práce. Pokud např. stavební firma dočasně potřebuje pracovní sílu, může s agenturou práce uzavřít dohodu o dočasném přidělení zaměstnance agentury, např. na 14 dnů. Náš dělník stále zůstává zaměstnancem agentury, ta mu také vyplácí mzdu, ale práci mu přiděluje stavební firma. Po skončení dočasného přidělení může agentura dělníka přidělit zase nějaké jiné firmě.

Zaměstnavatelé využívají agenturní zaměstnávání zpravidla v situacích, kdy se jim nevyplácí hledat nové zaměstnance a uzavírat s nimi krátkodobé pracovní poměry, především při náhlém nárůstu potřeby pracovní síly, který nezvládnou pokrýt svými pracovníky, při sezónních výkyvech, při zvýšené nemocnosti nebo v období dovolených.

Závěrem bych vám ráda popřála, aby váš návrat do práce proběhl v co největší pohodě a brzy jste našli odpovídající pracovní uplatnění. Doufám, že vám k tomu pomohou i právě přečtené řádky.

*Mgr. Anna Kůrková, právní poradkyně Sítě MC v ČR,
KMC Sedmíkráska, Hradec Králové*

ZKUŠENOSTI, O KTERÝCH SE NEMLUVÍ

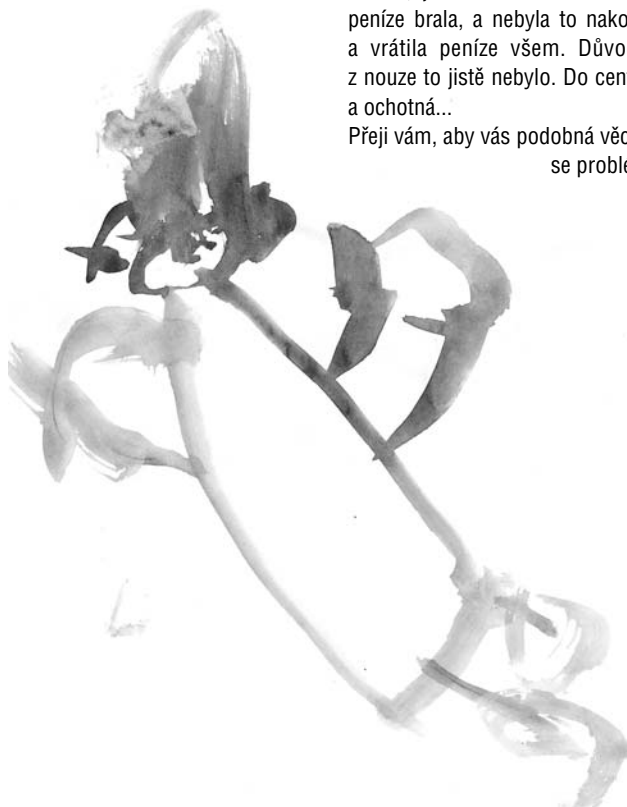
ANI MATEŘSKÝM CENTRUM SE NEPŘÍJEMNOSTI NEVYHÝBAJÍ

Chtěla bych se s vámi podělit o předvánoční příběh z našeho MC starý tři roky. Po jedné dopolední návštěvě mateřského centra jsem zjistila, že jsem bez peněženky. Proběhla jsem obchody, kde jsem naposledy platila a zavolala kamarádce, která dopoledne vedla, zda se náhodou peněženka neobjevila. Známe děti, co dovedou. Časem mi došlo, že o peněženku jsem jinde než v centru přijít nemohla. To, že jsem před Vánoci byla bez pěti tisíc na pojištění, které jsem chtěla zaplatit, mne samozřejmě mrzelo. Ale stále jsem nemohla uvěřit, že by zloděj mohl být mezi námi. Vždyť se známe, pomáháme si, prostě nepředstavitelné! Dostavila se ale další rána. Začalo to postupně. Přišla za mnou jedna z mála maminek, která věděla, co mne potkalo a řekla mi, že se jí v centru asi před měsícem ztratila tisícovka z peněženky. Pak se objevila druhá, třetí, čtvrtá, pátá. Stejný scénář - ztratily se mi během dopoledne v centru z peněženky peníze, nechtěla jsem o tom mluvit, nebyla jsem si jistá, vždyť to není možné, že by některá z nás kradla. V tu chvíli jsem zapoměla, že jsem na tzv. mateřské dovolené a ozvalo se ve mně povolání policistky. Peníze by člověk oželel, ale s takovou nedůvěrou, která se mezi nás vloudila, bylo centrum na zrušení.

Nevím, jestli můžu mluvit o dobrém konci, maminka, která peníze brala, a nebyla to nakonec malá částka, se mi přiznala a vrátila peníze všem. Důvod?! Nechápala jsme to žádná, z nouze to jistě nebylo. Do centra chodila od jeho založení, milá a ochotná...

Přeji vám, aby vás podobná věc nepotkala a pokud ano, postavte se problému čelem a nenechte se otrávit!

Martina Simonová, MC Litomyšl

VÝMĚNA ZKUŠENOSTÍ

DOMOV PRO ŽENY A MATKY S DĚTMI V TÍSNI

Občanské sdružení CEMA Žamberk založilo šest maminek v roce 1996 s cílem založit Mateřské centrum Pohoda v Žamberku. Centrum fungovalo tak jako desítky jiných center v České republice. Pomalu se rozvíjelo a přidávalo další nabídky pro rodiny s dětmi, děti a mládež. Nadále ale zůstávaly a zůstávají maminky hlavním duchem celého sdružení. Od běžných starostí a rodinných potíží jsme se v našem sdružení začali dostávat opravdu k vážným životním situacím žen a maminek. Tyto zkušenosti nás dovedly k myšlence založení Domova pro ženy. Od myšlenky k činu byl sice kousek, ale příprava samotné realizace trvala několik let. Od získání vhodného objektu, přes podporu politiků a pracovníků sociálních odborů na úrovni obce, kraje (a neváhali jsme hledat podporu i výše) až k získání několika milionů potřebných k zahájení provozu. Až po tento okamžik jsme celý projekt „Domova“ připravovali na bázi dobrovolnické činnosti, protože naše sdružení nemělo finanční prostředky na zaměstnání osob, které by celý projekt připravily až k realizaci. „Domov“ jsme slavnostně otevřeli 23. 5. 2006.

Nyní se s námi můžete podělit o naše první zkušenosti.

... A OD PÁTKU NEMÁM S DĚTMI KAM JÍT ...

Toto jsou slova, která nejčastěji slyším od maminek, hledajících pomoc v našem nově otevřeném „Domově pro ženy a matky s dětmi v tísní“ v Žamberku. Od května, kdy jsme zahájili provoz, jsem vyslechla bezmála na padesát nejrůznějších příběhů, které měly toto společné téma.

V prvním, ať už telefonickém nebo osobním setkání s ženou nebo maminkou si povídáme, v jaké situaci se nyní nachází, jaké má možnosti, popřípadě co ji ohrožuje. Jsou to často příběhy plné slz, trápení a smutku. Přicházejí k nám maminky s dětmi, těhotné ženy, ale i ženy bez dětí.

Základní informace z naší strany pro ženu hledající pomoc je tato: Ano, jsme tady pro vás, můžete zavolat nebo přijít kdykoli, personál tady je 24 hodin denně. Máme tady krizový pokoj, kde můžete najít zázemí okamžitě na maximálně sedm dní a bývá často volný.

Do dnešního dne na krizovém pokoji pobývalo pět maminek s dětmi a jedna žena středního věku bez dětí. V bytech se postupně vystřídaly již 23 maminky s dětmi, jedna těhotná žena bez dětí a jedna žena středního věku. Byty míváme obsazené, ale dochází k poměrně rychlé výměně. V „Domově“ máme celkem k dispozici deset pokojů s vlastní kuchyňkou a hygienickým zařízením, podobně vybavený krizový pokoj, společenskou místnost. Děti mají nejraději hernu a tvořivou dílnu.

Náš „Domov“ je zařízením na půli cesty. Příběhy se šťastným nebo nešťastným koncem nemáme jednoduše proto, že to není film, který by mohl mít happyend, ale život, který jde dál svou cestou. Máme situace, které se podařily v danou chvíli dobře vyřešit. Ráda vzpomínám na paní, pro kterou si manžel přijel, přivezl jí květiny, personálu bonboniéru a děkoval, že jsme paní nenechali na ulici, když to doma trochu zaskřípalo. Ráda vzpomínám na maminky, které dokázaly „vzít osud do vlastních rukou“ a zajistit sobě a svým dětem vlastní zázemí a začít novou etapu ve svém životě. Ne vždy se situaci podaří vyřešit, jak bychom si přáli.

Za celé sdružení mohu říci: „Jsme rádi, že tu můžeme být pro ženy a děti, které potřebují naši rychlou pomoc v jejich těžké životní situaci“.

Dagmar Jansová, o.s. CEMA, RC Pohoda, Žamberk

AKCE ŘETĚZ V HAVLÍČKOVĚ BRODĚ

Mateřské centrum Zvoneček pod Oblastní charitou Havlíčkův Brod s dětským oddělením Nemocnice Havlíčkův Brod spolupořádalo 13. září 2006 AKCI ŘETĚZ. Tuto aktivitu zaštitila Laktační liga v rámci celorepublikové kampaně ke Světovému týdnu kojení. Naše Akce ŘETĚZ probíhala od 9:00 – 17:00 hodin v Kulturním domě Ostrov v Havlíčkově Brodě.

Hlavním bodem programu byla Výstava fotografií na téma kojení. Převážná část fotografií umělecky ztvárnila především kojící matku a dítě. Výstava byla doplněna dalšími fotografiemi kojících matek v prostředí běžného života. Kojící maminky byly zachyceny v různých prostředích, např. při lesních pracích na traktůrku, na skalním převisu při vysokohorské turistice, ověšená lanem, při kojení dvojčat a kojení při dalších různých všedních i nevsedních činnostech.

Po úvodní řeči pana primáře MUDr. Miláčka z dětského oddělení Nemocnice HB navázaly na program maminky s dětmi z Mateřského centra Zvoneček módní přehlídkou těhotenských oděvů a různých dětských nosítek, především šátků a babyvaků.

V průběhu celého dne laktační poradna paní doktorky Magdy Weberové z dětského oddělení Nemocnice HB přibližovala všem současným i budoucím maminkám problematiku zdravého kojení, kterou doplňovaly praktické ukázky a propagační materiály k tématu. Návštěvníci měli také možnost shlédnout prezentace firem a vyslechnout si jejich odborné přednášky.

Příjemným osvěžením celé akce se stala ochutnávka míchaných nealkoholických nápojů, včetně barmanské show, kterou zajišťovali studenti Hotelové školy z Havlíčkova Brodu.

Odborným seminářem o kojení vedeným MUDr. Magdou Weberovou byl celý příjemný den zakončen. Akce proběhla díky ochotným maminkám a za významné podpory sponzorů jak z Havlíčkova Brodu, tak okolí, to je lidí, kteří si uvědomují důležitost startu do života každého člověka a chtějí k jeho zlepšení jakkoliv přispět. Díky všem takovým lidem se celá akce setkala s příznivým ohlasem a Mateřské centrum Zvoneček si může říct **TO SE NÁM TO PĚKNĚ VYDARILLO.**

Anna Doleželová, MC Zvoneček, Havlíčkův Brod

NÁPADY Z MATEŘSKÝCH CENTER PRO MATEŘSKÁ CENTRA

V Rodinném centru Kašpárek na Mělníku již několik let připravujeme před Vánoci a na jaře vystoupení pro obyvatele domova důchodců – sestavíme pásmo písniček a říkanek, které děti různé doprovázejí pohybem, natočíme doprovodnou kazetu, připravíme rekvizity, vyrobíme kostýmy pro děti a vystoupení pečlivě nacvičíme. Roztomilí dvouletí špuntí mají úspěch vždy, zvlášť když udělají něco, co nebylo tak úplně v plánu. Zjistili jsme, že je dobré spojovací texty mezi písničkami zbytečně neprotahovat, protože děti ztrácejí koncentraci a stejně není možné je příliš vnímat. Pohádka o zimní vložce z našeho úplně prvního vystoupení má přesto stále úspěch, zkuste ji dětem třeba jen přečíst:

ZIMNÍ POHÁDKA

Postavy - Mikuláš, čertík, vánoční stromeček, sněhulák, sněhové vložky.

To bylo tenkrát v zimě. Začal padat sníh, hustě se chumelilo a sněhové vložky se snášely k zemi jedna za druhou. Jedna, ta největší a nejkrásnější se rozhodla, že neroztaje, dokud si neprohledne všechnu tu krásu, co kolem sebe viděla, dokud nevidí to nekrásnější na celém světě. Foukal silný vítr a sněhová vložka se musela pevně držet, aby nespadla ze stromu, na kterém se usadila. Z té výšky totiž měla krásný výhled na celý širý svět.

Sněží, sněží, mráz kolem běží. (klek, mávání bílými stuhami, rozhlížení s rukou na čele, vyhrbení zad)

Na vedlejší větvi se usadil zkrehlý ptáček, celý se třásl zimou. Sněhové vložce ho bylo líto, myslela si, že ptáček zmrzne a že i ona se svými sestřičkami vložkami za to může. „My sněhové vložky máme rády mráz, ale proč ty jsi neodletěl s ostatními ptáčky do teplých krajin, co tady budeš v zimě dělat?“ ptala se ho. Ptáček starostlivě vložce odpověděl písničkou:

Bude zima, bude mráz (chůze v kruhu, dřep, schování hlavy, mávání křídly – otočení dokola, chůze v kruhu, ruce nad hlavou)

To byla sněhová vložka ráda, že se ptáčkovy nic zlého nestane. Vítr mezitím přivál další sněhový mrak a začala znovu hustě sněžít, sněhové vložky padaly jedna za druhou k zemi a v dálce bylo slyšet veselé výskání dětí – zima, zima tu je!

Zima, zima tu je, snížek poletuje. (předpažení, pomalu shora dolů, prstíky, mávání bílými stuhami)

Přišel večer, sníh pokryl krajinu bílým kobercem a děti se rozeběhly do svých domovů. V chaloupkách se rozsvítilo a nastalo očekávání příchodu Mikuláše. V dálce se ozvalo cinkání zvonečků. V dětských dušičkách se střídaly obavy z návštěvy Mikuláše a čertů s radostí z bohaté nadílky.

Mik, miku, mik, miku, Mikuláš (čertík s Mikulášem se drží za ruce a točí, 2. sloka čertík poskakuje, Mikuláš pohybu rukou, ostatní v půlkruhu klečí a tleskají, pleskají do stehen.)

A tak sněhová vložka nějaký čas přebývala na stromě, aby mohla pozorovat svět kolem sebe. Ptáček se stal jejím věrným kamarádem a po večerech jí vyprávěl příběhy o světě. Sněhu stále přibývalo a na strání přiběhly děti. Byly celé zachumlané v teplých bundách, šálách, čepicích a rukavicích a postavily velkého sněhuláka. Přidělaly mu mrkvový nos, z uhlíků očka, knoflíky a starý hrnec na hlavu místo klobouku - vypadal jako živý.

Sněhulák (sněhulák před půlkruhem, ostatní cvičí s ním dle písně)

Sněhová vložka tleskala radostí, až málem spadla ze stromu. V dálce bylo slyšet rolničky. Co to cinká? Copak vezou saně tažené koňmi?

Rolníčky (cinkat rolničkami do refrénu)

Zafoukal silný vítr a naše zvědavá vložka, která se zapomněla držet, se snášela ze stromu dolů. Ještě štěstí, že ji vítr zavál na okno blízkého domku. Za oknem uviděla maminku, která připravovala slavnostní večeři. „Děti, domů, večeře,“ ozvalo se z okna. Děti hned nechaly hraní a předháněly se, kdo bude první u dveří. Vždyť už se nemohly dočkat! Sněhová vložka zatoužila být s nimi v chaloupce. Z okna se linula nádherná vůně vanilky, skořice a mandlí. Děti si umyly ruce, slavnostně se oblékly a sešly se v pokoji, který osvětila barevná světélka z vánočního stromečku. A už bylo slyšet krásný zpěv, jak se celá rodina sešla u stromečku, aby společně zpívaly koledy.

Štědrý večer nastal (vánoční stromeček uprostřed, ostatní chůze v kruhu)

Děti už se nemohly dočkat, až se začnou rozdělovat a rozbalovat krásné barevné dárky, kterých bylo pod stromkem tolik! Sněhové vločky se to moc líbilo. Ta radostná atmosféra, když jsou lidé rádi, že mohou být spolu, sněhovou vločku dojala, až ji to zahřálo u srdíčka. „Co se to se mnou děje? Vždyť já se rozpouštím!“, uvědomila si sněhová vločka. „Ale to nevdá, vždyť teď už jsem viděla to nejkrásnější na celém světě – jak se lidé mají rádi!“

Pásli ovce valaši (v kruhu houpání rukama, refrén dupání)

Vánoce, Vánoce, přicházejí (vede Mikuláš, zvoní na zvoneček, ostatní jako had za ním, mávají a odcházejí)

Jiřina Chlebová, RC Kašpárek, Mělník

JAK SE RADUJEME A VYTVÁŘÍME PRO RADOST V RADOSTI

MC Radost v Táboře úspěšně prolouvá již 9. rokem. Snaží se vycházet vstříc zájmům a potřebám návštěvníků.

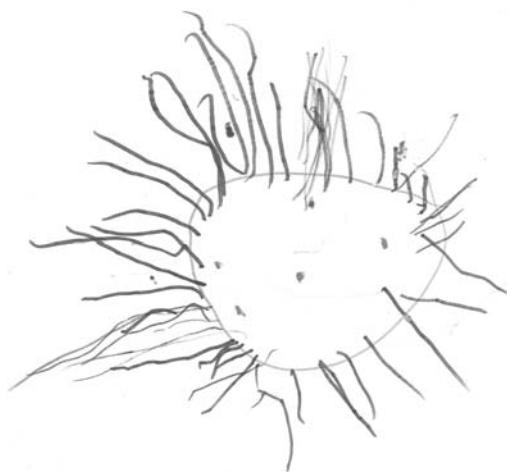
Jako koordinátorka MC bych se s vámi chtěla podělit o některé nápady z naší činnosti.

Vybrala jsem velmi oblíbené Broučky a Výtvarné čarování.

Hudebně pohybový kroužek je nejlepší zahájit zahřívacím kolečkem s říkankou „Kolo, kolo uděláme a mamince pusu dáme. Mamince my pusu dáme, kamaráda pozdravíme.“ Harmonogram je pestrý od skotačení, soutěžení, zpívání po divadélko, relaxaci či pohádku. Následovat mohou v různém pořadí písničky (Zlatá brána, Kolo, kolo mlynské..), tanečky (Cib, cib, cibulenka, Beseda začíná..), říkanky s pohybem (Vařila myšička, Deštové kapičky, Kutáří se brambora, Pan čáp ztratil čepičku..), cvičení (opičí dráha, kotrmelce, prolézání tunelem, houpání se na kouzelné plachtě, závody zvířátek..), vědomostní blok (poznávání barev, názvů prstíků, tvarů, obrázků zvířat, dopravních prostředků..), dětmi z našeho centra vždy očekávané zapůjčení hudebních a rytmických nástrojů. Zakončit můžeme vyprávěnou pohádkou.

Během **Výtvarného čarování** se dětem i maminkám podařilo vyrobit za celý rok spoustu krásných věcí. Často ke konci „hodiny“ děti odbíhají do přilehlé herny, vymění klidnou činnost za trochu spokojeného dovádění a spokojené jsou zároveň i maminky, které dodělávají výrobky po své ratolesti a při tom povídají a relaxují. Náplň tvořivých činností je pestrá, někdy se váže k tradicím, svátkům, ročním obdobím, jindy je „jen“ dle nápadu lektorek či maminek.

Za povedené jmenuji „výtvarku“, kterou jsme naplánovali v rámci Týdnů proti rasismu a xenofobii. Pojmenovali jsme ji **Indiánské léto** a proběhla jako zábavné odpoledne s vyráběním oblečků, hudebních nástrojů a závěrečným tanečkem (návod: triko pomalujeme prstovými či textilními foukacími barvami, ozdobíme ze stran proužky z barevného krepového papíru; rytmický nástroj: kulatou krabičkou od sýra provlečeme provázek na obou stranách zakončený větším korálkem, pro uchopení „minibubínku“ do ruky připevníme na spodní stranu krabičky modelářskou tyčku – nejlépe tavicí pistolí. Dále si můžete vyrobit **zábavné maňásky** (materiál: nepotřebné ponožky, odstříhnutá

část dětských punčocháčů, barevné látky, filc, vlna, korálky; dle fantazie dotváříme zvířátka, strašidýlka, vystřiháváme různé tvary a lepíme na ponožku taovou pistolí oči, hřívu, jazyk, čumáček, uši, srst atd.). Nakonec si děti mohou zahrát i nějaký příběh či divadélko. A jelikož se blíží vánoční čas, přidám vám návod na **přáníčka** a ozdobné koule. **Přáníčka:** na papírové ubrousky nakapeme kapátkem či stříkačkou barevný inkoust, necháme zaschnout a vystřiháváme tvary, které pak lepíme na čtvrtky). **Vánoční sněhové koule:** použijeme polystyrénové koule, natřeme je speciální „sněžicí“ hmotou Cres deco (seženete ve výtvarných potřebách), ozdobíme po zaschnutí ubrouskovou metodou vánočními motivy, které lepíme speciálním lepidlem na ubrouskovou techniku nebo postací i Herkules - také zprůhlední, můžeme přilepit i třpytky, zdůraznit kontury motivů glitrovacími lepidly pro větší lesk a nakonec připevnit špendlíkem či lepidlem stužku na zavěšení).

Doufám, že jste v našich námětech našli něco nového, co vyzkoušíte a budete spokojeni jako my a naše maminky (rodiče) s dětmi.

Ola Šebková, MC Radost, Tábor